

LUNDS
UNIVERSITET

Genusimplementering inom peacekeeping – en klusteranalys

Cecilia Nilsson

Avdelningen för mänskliga rättigheter

Historiska institutionen

Kurskod: MRSG31

Termin: HT 2016

Handledare: Olof Beckman & Fredrika Larsson

Omfång: Antal ord 10 186

Abstract

Syftet med denna uppsats är att undersöka hur genusimplementeringen fungerar inom Department of Peacekeeping Operations (DPKO). Primärmaterialet utgörs av en policy från DPKO, som kommer att undersökas i form av en klusteranalys. Vad som undersöks är framförallt förekomsten av nyckelbegrepp och dess tillhörande klusterord. Den teoretiska utgångspunkten utgår från Cynthia Enloes genusteori, med förstärkande teori av Laura Herbert. Frågeställningarna som följer arbetet genom är följande: Hur förekommer genus i policyn? Vilken roll spelar genus inom peacekeeping?

Avgränsningar som gjorts inom arbetet, gäller framförallt det tidsspann som sträcker sig över antalet peacekeeping operationer och dess historia. I det avseendet har en avgränsning gjorts till att undersöka peacekeeping på ett mer övergripande plan, med en mer djupgående fokusering på genusimplementering i policyn. En avgränsning har även gjorts gällande antalet fall av sexuella övergrepp. Av den anledningen kommer arbetet att se till en operation i Centralafrikanska Republiken som exempel, men det fungerar mest som en ingång till problemet.

Det material som används till arbetet är böcker och vetenskapliga artiklar som behandlar ämnena peacekeeping och sexuella övergrepp, men även en del officiella handlingar från FN och DPKO. Resultatet som framgår genom undersökningen, är framförallt att det inte finns ett utvecklat tankesätt inom genus och att det till viss del kan bero på en maskulinitet inom militären men även att kvinnor inte får samma möjligheter till att påverka internationell politik.

Nyckelord: peacekeeping, personal, DPKO, genus, klusteranalys, utnyttjande, övergrepp, förövare, mänskliga rättigheter

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Problemformulering, syfte och frågeställningar.....	2
1.2	Material och avgränsningar.....	4
1.2.1	Primär- och sekundärmaterial.....	4
1.2.2	Källkritik.....	5
1.2.3	Avgränsningar.....	6
2	Teori och metod.....	7
2.1	Genusbegreppet.....	7
2.2	Teori.....	8
2.3	Metod.....	10
2.4	Metodologiska begreppsförklaringar.....	14
2.5	Språkliga val.....	15
3	Litteraturöversikt och tidigare forskning.....	16
4	Undersökning och analys.....	19
5	Resultat, slutsats och diskussion.....	30
5.1	Resultat.....	30
5.2	Slutsats.....	31
5.3	Diskussion.....	32
6	Sammanfattning.....	36
	Referenslista.....	37

1 Inledning

Mellan oktober och december 2015, ska åtta flickor och kvinnor blivit utsatta för våldtäkt eller sexuellt utnyttjande av peacekeepers i Centralafrikanska republiken. Två överlevande, berättar att peacekeepers har utfört våldtäkter i närheten av Bambaris flygplats, centralt belägen i landet. Åtta fall av sexuellt utnyttjande har dokumenterats av organisationen Human Rights Watch, som gjort research i landet under januari 2016.

De åtta flickor och kvinnor som blivit utsatta tror att deras förövare var peacekeepers från Republiken Kongo, vars trupper bestående av ungefär 800 soldater har arbetat i Bambari-området. Ett mindre antal peacekeepers från Republiken Kongo, har under mitten av september till mitten av december, temporärt arbetat för att skydda flygplatsen i Bambari. Mestadels av våldtäkterna ska även ha inträffat i närheten av flygplatsen.

I de fall som Human Rights Watch dokumenterade, bodde alla de överlevande på läger för internflyktingar när övergreppen inträffade. Flera av de utsatta, berättade för organisationen att den pågående konflikten gjort dem desperata och att de i utbyte mot sex, erbjöds mat eller pengar.¹ Det är också otillåtet för peacekeepers att ingå någon form av sexuell relation med medlemmar av den lokala befolkningen, i enlighet med FN:s policy om skydd från sexuellt utnyttjande och sexuellt våld.²

Säkerhetsrådet antog resolution 1325 i oktober 2000. Resolutionen antogs och skapades i syfte av att skydda de mest utsatta människorna under väpnade konflikter. En annan anledning till att resolutionen antogs, var att uppmuntra kvinnors roll för att lösa konflikter och deras betydelse inom arbetet för peacekeeping, även gällande beslutsfattande på ett högre plan.³

¹ Human Rights Watch, ”Central African Republic: Rape by Peacekeepers”, 4 February 2016, available at: <http://www.refworld.org/docid/56b459b64.html> [accessed 5 January 2017]

² UN General Assembly, Special measures for protection from sexual exploitation and sexual abuse : Report of the Secretary-General, 13 February 2015, A/69/779, available at: <http://www.refworld.org/docid/5506924c4.html> [accessed 30 December 2016], s.2

³ UN Security Council, Security Council resolution 1325 (2000) [on women and peace and security], 31 October 2000, S/RES/1325 (2000), available at: <http://www.refworld.org/docid/3b00f4672e.html> [accessed 30 December 2016] s.1

Detta är dessvärre inte den enda händelsen av sexuellt utnyttjande och våldtäkt, som utförts av personal som är kopplad till FN. Organisationen tar mycket skada av sin trovärdighet, eftersom det finns oerhört stora svårigheter med att en hjälpare blir en förö-vare.

Händelsen i Centralafrikanska republiken, kommer inte att vara det centrala i denna uppsats. Det fungerar mer som en ingångspunkt, för att belysa problemet om sexuellt utnyttjande som begås av personal som har anknytning till FN. Detta är framförallt på grund av att FN har en tydlig och etablerad moral, för alla sina departement. Därför är det också intressant att undersöka händelser, där det inte varit tillräckligt och att perso-nal har agerat tvärtemot vad organisationen står för.

Till följd av den ovan nämnda händelsen av sexuellt utnyttjande, blir det också vik-tigt att undersöka potentiella faktorer som bidrar till att problemet fortfarande är åter-kommande under peacekeeping operationer.

Det som ska undersökas i denna uppsats är ett policy-material, som ligger till grund för de anställdas vägledning inom peacekeeping. Undersökningen utgår från en kluster-analys, för att räkna antal förekomster av nyckeltermerna och intensiteten i förhållande till dess sammanhang. Den teoretiska utgångspunkten utgår från ett genusperspektiv, som främst grundas på Cynthia Enloes genusteori, för att undersöka hur genusimplemente-ringen ser ut i materialet. Policyn undersöks även utifrån en kontext av sexuellt utnytt-jande inom peacekeeping.

1.1 Problemformulering, syfte och frågeställningar

Peacekeeping är idag ett väletablerat fenomen, som funnits i många år och är en viktig del av FN. Vid händelser av konflikt, inbördeskrig eller liknande, kan peacekeeping ses som ett mycket lämpligt alternativ för att återställa och bibehålla fred och säkerhet.

Det som däremot ter sig problematiskt, är i de fall där anställda agerar tvärtemot den moral och de riktlinjer som FN och Säkerhetsrådet står för. På senare år, finns det flertalet peacekeeping operationer, där sexuellt utnyttjande har begåtts av anställda under pågående missioner. Detta efterlämnar också förstås djupa spår, både för inblandade offer och värdlandet men även för organisationen.

Syftet med detta arbete, är att undersöka om det finns en tydlig genusimplementering inom peacekeeping, för att på så sätt se till om det finns samband mellan sexuellt utnyttjande och förhållningssättet till genus. Fallet om sexuella övergrepp, som presenterades i inledningen, fungerar mer som en ingångspunkt till ämnet.

Det metodologiska valet utgår från en klusteranalys, som används i syfte av att undersöka nyckeltermen i ett material och dess tillhörande klusterord. Materialet som undersöks är en policy från Department of Peacekeeping Operations, som används i syfte av att ge vägledning till de anställda. Klusteranalysen har valts som metod, främst för att den är väldigt lämplig att använda vid undersökningar av policymaterial. I denna uppsats är det också viktigt att se till hur terminologin används i primärmaterialet, eftersom det tydligt visar på hur genusimplementeringen presenteras i policyn.

Den teoretiska utgångspunkten utgörs av en genusteori, främst inspirerad av Cynthia Enloe, med fokus på maskulinitet och internationell politik. Av den anledningen kommer undersökningens nyckeltermen att väljas, utifrån dess tydliga anknytning till genus.

Frågeställningarna som kommer följa arbetet igenom, utgår främst från ett genusperspektiv i syfte av att skapa ingångsvinklar för den analytiska delen av arbetet. Följande frågeställningar kommer att användas i arbetet:

Hur förekommer genus i policyn?

Vilken roll spelar genus inom peacekeeping?

Genom dessa frågeställningar, ska undersökningens resultat analyseras utifrån den teoretiska utgångspunkten. Analysen kommer främst att fokusera på hur genus förekommer i policyn, för att sedan vidta vid vilka potentiella konsekvenser som uppstår av hur genusimplementeringen ser ut.

1.2 Material och avgränsningar

1.2.1 Primär- och sekundärmaterial

Arbetets primärmaterial är ett policydokument, som kommer från Department of Peacekeeping Operations (DPKO).⁴ Materialet är valt i syfte av att undersöka vilka riktlinjer som ligger till grund för peacekeeping operations, genom att undersöka dess terminologi och se till genus förekommer inom policyn. Policyn tar upp regler och vägledning för personal som arbetar inom peacekeeping, men även för att belysa uppkomsten och historien av arbetet och vilket syfte missionerna har.

Policyn publicerades i mars 2008 och är ungefär 100 sidor långt. Det är också det senaste policy-dokumentet som publicerats av DPKO. Anledningen till att denna policy valts som primärmaterial, är i avseende av att se till vilken information som hänvisas till de anställda. Genom att undersöka detta dokument, skapas förmågor om att se till hur policyn förhåller sig till olika viktiga ämnen. I denna undersökning, är det av stor vikt att undersöka terminologin som används, därav har policyn valts som primärmaterial.

Sekundärmaterialiet består huvudsakligen av vetenskapliga artiklar inom relevanta ämnen, men även en del böcker. De böcker som valts till arbetet berör främst peacekeeping och sexuella övergrepp, för att skapa en bra ingångspunkt till ämnet. Några av de andra böckerna är mer inriktade på genus och internationell politik, som även är relevant för uppsatsen och framförallt i den analytiska delen. Artiklarna som valts till arbetet fokuserar mycket på genus och sexuellt utnyttjande, men även på maskulinitet inom militärkulturen. Maskulinitet är en ingångspunkt som fungerar väldigt centralt för detta arbete.

Metoden som används i arbetet är en klusteranalys. Tillvägagångssättet för arbetet är hämtat ur boken "*Rhetorical Criticism*" som är författad av Sonja K. Foss. Ursprungligen skapades klusteranalysen av Kenneth Burke, men i brist på litteratur författad av Burke själv och otaliga svårigheter att hitta en bra metodbok för klusteranalysen, var den ovannämnda boken den mest lämpade och tydligaste.⁵

1.2.2 Källkritik

⁴ UN Department of Peacekeeping Operations (DPKO), United Nations Peacekeeping Operations: Principles and Guidelines, March 2008, available at: <http://www.refworld.org/docid/484559592.html> [accessed 17 November 2016]

⁵ Foss, Sonja K. *Rhetorical criticism : exploration & practice*. n.p.: Long Grove, Ill. : Waveland Press, cop. 2004, s.69

Primärmaterialet kommer från Department of Peacekeeping Operations (DPKO), vilket är ett departement som står under FN och Säkerhetsrådet. Materialet är också hämtat direkt från DPKOs egen hemsida.

Detta är en officiell handling som också fungerar som en slags vägledning för de anställda. I det avseendet fungerar policyn som ett utmärkt primärmaterial för undersökningen, eftersom det blir en intressant utgångspunkt att ta del av den information som är grundläggande för arbetet med peacekeeping. Vad som står med eller inte, kan tyda på vilket arbetssätt som DPKO använder. Det finns förstås andra dokument som ligger till grund för arbetet, med denna policy är mest konkret för fältarbetet.

Gällande arbetets sekundärmaterial är alla artiklar hämtade från vetenskapliga databaser och är publicerade vid olika universitet. Detta är förstås av anledning om att låta arbetet hämta sin information från så goda källor som möjligt. Allt sekundärmaterial har publicerats relativt nyligen, mestadels från 2000-talet och framåt. Många av artiklarna har olika utgångspunkter till problemet om sexuella övergrepp. Eftersom arbetet har ett utgångsläge i ett fall som skedde för drygt ett år sedan, blir det också passande att välja material som publicerats på senare tid.

En del av litteraturen som valts, bland annat böcker av Annica Kronsell, Cynthia Enloe och Laura Herbert, används i arbetet efter rekommendationer av handledare på handledningsmöten.

För ytterligare stödande material, kommer olika officiella handlingar från FN att användas. Det är framförallt resolutioner och beslut som handlar om sexuella övergrepp och om mer kvinnligt deltagande i beslutsfattande, som används. Fallet som hämtats till inledningen, kommer från Human Rights Watch.

1.2.3 Avgränsningar

Arbetet kommer främst att göra avgränsningar gällande tidsspänn och antalet händelser om sexuellt utnyttjande inom peacekeeping. Eftersom peacekeeping funnits i många år och utövats i många länder, skulle det bli alldeles för tidskrävande och omfattande att undersöka fler än ett fall av sexuellt utnyttjande under missioner. Det primära för arbetet är inte heller att undersöka fallet per se, utan handlar snarare om att se till genusimplementeringen i policyn som ligger till grund för vägledning och regler inom peacekeeping.

Av den anledningen kommer uppsatsen främst att undersöka policydokumentet med den valda metoden, för att sedan tillämpa ett genusperspektiv i analysen. Under tidigare forskning omnämns en del andra exempel på operationer, men fungerar mer som ingångspunkter och problematiseringar i ämnet, snarare än exempel.

Huvudsakligen kommer detta arbete att främst fokusera till händelserna i Centralafrikanska Republiken som exempel, som skedde under 2015. Till en början var det händelserna gällande de läckta rapporterna och FN:s ställningstagande mot Anders Kompass, som skapade ett intresse för ämnet. När arbetet senare skulle utgå från ett genusperspektiv, blev det nödvändigt att ändra exempel på fall men även utgångspunkten, för att skapa en tydligare koppling till det teoretiska perspektivet.

2 Teori och metod

Detta avsnitt ämnar presentera den teoretiska utgångspunkten och uppsatsens metodologiska val. Genomgående perspektiv för uppsatsen är genusteori, framförallt utifrån den inriktning som Cynthia Enloe presenterar med fokus på maskulinitet och internationell politik. Denna inriktning är vald i syfte av att framhäva könsroller och sociala föreställningar inom militärens kultur, samt inom de uppdrag som genomförs av FN:s styrkor.

Den valda metoden för arbetets undersökning är en klusteranalys, ett verktyg som utgår från att nyckelbegrepp i en text tillkommer med andra klusterord, som cirkulerar runt dess nyckelbegrepp.⁶ Undersökningen kommer att presentera ett par nyckelbegrepp, som sedan undersöks vidare genom dess tillhörande klusterbegrepp.

2.1 Genusbegreppet

Eftersom genus är ett väldigt förekommande begrepp och tema för detta arbete, är det av stor vikt att förklara vilken uppfattning jag utgår från, när genusbegreppet används. Begreppet ”genus”, förklaras i detta avsnitt i syfte av att förtydliga undersökningens resultat och analysens resonemang i senare avsnitt.

Enligt min uppfattning handlar genus främst om det sociala könet. Genom det sociala könet så tillskrivs samhället normer, föreställningar och uttryck. Hur könen tilldelas olika egenskaper och förväntningar av samhället, är för mig själva kärnan i begreppet. Varje samhälle upprätthåller ett slags system där kvinnor och män tillskrivs och förväntas utföra vissa roller. Därav skapas också en maktposition mellan könen, vilket har lett till att män i stor utsträckning står överordnade kvinnor inom många sektorer.

I detta arbete är det främst genus i förhållande till maktrelationer som figurerar centralt. Maktrelationer mellan könen är också väldigt centralt för Cynthia Enloes ge-

⁶ Foss, Sonja K. (2004) , s.71

nusteori. Maskulinitet är enligt Enloe, grundas på olika föreställningar mellan könen och att män dominerar den internationella politiken.

2.2 Teori

Uppsatsen har för avsikt att studera DPKO:s policy och hur de förhåller sig till genusimplementering. Av den anledningen, följer det också naturligt att en genusteori blir det teoretiska perspektivet. Cynthia Enloe har författat "*Bananas, Beaches and Bases*", en bok med en tydlig utgångspunkt i genus, som även behandlar militarism och maskulinitet. I det avseendet blir Enloes perspektiv väldigt passande för framförallt uppsatsens analytiska del.

Något som setts såsom naturligt, är maskulinitet och femininitet, snarare än att koncepten blivit skapade. Det finns också en del argument, som pekar på att strukturen upprätthålls på grund av att förväntningarna skapats, genom olika beslut av vissa människor. Men det har däremot också visat sig, att det är svårare att bibehålla koncepten av femininitet och maskulinitet, eftersom det också har krävt ett dagligt utövande av makt på olika typer av nivåer såsom – inhemsk, nationell och internationell politik. Den internationella politiken har också haft en väldigt liten påverkan av feministisk analys och av den anledning har utrikespolitiken också kunnat avfärda feministiska idéer utan några större problem. Därav har det också blivit ganska ovanligt, att den internationella politiken har tagit kvinnors erfarenheter på ett större allvar.⁷

Olika erfarenheter som kvinnor är med om, gällande bland annat krig, handel, äktenskap och fabriksarbete, hamnar i en kolumn som snarare behandlar mänskliga intressen, menar Enloe. Kvinnors roll i att både skapa och bära upp den internationella politiken, har hanterats just som naturlig och därav inte värd att utforska. Den internationella politiken har blivit beroende av män och deras kontroll över kvinnor har inte utretts. På grund av det, har också de som haft inflytande över utrikespolitiken, också rymt från sitt ansvar över hur kvinnor har påverkats av internationell politik.

Enligt Enloe, kan det vara så att den internationella politiken gjort det svårare för feministiska idéer att tränga igenom, eftersom det området har kommit att anses som ett

⁷ Enloe, Cynthia H. *Bananas, beaches and bases : making feminist sense of international politics*. n.p.: Berkeley, Calif. : University of California Press, 2000, s.3

typiskt maskulint ärende. Bara män har setts som de kapabla och lämpliga till att utföra den typen av arbete. En viktig komponent för Enloe, är att kvinnans erfarenheter av internationell politik börjar tas på allvar, eftersom det enligt henne skulle skapa en mer realistisk bild över hur världen fungerar. Enligt Enloe, är det viktigt att kvinnan också börjar ta plats inom den internationella politiken, eftersom det tidigare varit för svårt för kvinnor att få komma till tals i det politiska rummet.⁸

Det är svårare för kvinnor att existera i det politiska rummet menar Enloe, men när en kvinna väl kommer dit har hon också förmodligen lärt sig måttligt om maskuliniserat politiskt beteende för att inte hota typiska, manliga och politiska privilegier.⁹ Enloe menar även att kvinnor görs osynliga genom femininitet och maskulinitet i den internationella politiken.¹⁰ I en värld som beskrivits som farlig, framkommer det ofta också vilken typ av ledare som ”behövs”. Kvaliteten hos en ledare beskrivs då ofta som en typ av beskyddare, som genom risker kan bevisa sin manlighet, enligt Enloe.¹¹

Arenan för den internationella politiken kan ses som en sfär som enbart är öppen för män, eller för de kvinnor som kan låtsas att de är män, utan att ruska om maskulina antaganden. Genom att maskulinitet introducerats inom den internationella politiken, blir män synliga som just män och borde då enligt Enloe, också framkalla ett undersökande mellan skillnader i olika staters politiska maskulinitet.¹²

Kärnan i Enloes teori, grundas framförallt på att kvinnors erfarenheter inte tas på allvar och att de hamnar i fack om mänskliga intressen. Detta gör att det blir allt svårare för de feministiska idéerna att påverka den internationella politiken, eftersom dagligt utövande av maktrelationer gör det svårare för dem att tränga igenom.

Enloes teori kommer att kompletteras med en annan teoretiker, som har en ingångspunkt som blir väldigt bidragande till uppsatsens analys. Laura Herbert författar ett kapitel i Kronsell och Svedbergs bok, som handlar mycket om FN:s ansvar utifrån fall om sexuellt utnyttjande av peacekeepers.¹³ Herberts utgångspunkt grundar sig på att när peacekeepers begår dessa brott, undergrävs FN:s standardsättande om arbetet för kvinnors mänskliga rättigheter. På grund av detta har också FN försökt att kompensera ge-

⁸ Enloe, Cynthia H. (2000) s.3-4

⁹ Enloe, Cynthia H. (2000) s.5-6

¹⁰ Enloe, Cynthia H. (2000) s.11

¹¹ Enloe, Cynthia H. (2000) s.12

¹² Enloe, Cynthia H. (2000) s.13

¹³ Herbert, Laura, *Making gender, making war: violence, military and peacekeeping practices*, Routledge, New York, 2012, s.109

nom nya policyer och kommittéer, för att lyckas utrota det sexuella utnyttjandet. Däremot menar Herbert att militären och den civila personalen fortsätter att vara illa informerade om den nolltolerans som FN har och att organisationen misslyckats skapa en miljö utan misskötande.¹⁴ Herberts ingångspunkt om ett illa informerande från organisationens sida, kommer i viss mån ligga till grund för analysens framställande.

Perspektivet är valt i syfte av att göra en genusrelaterad undersökning av primärmaterial, för att se om det även där finns indikationer på att peacekeeping operationer påverkas av en maskulinitet. Med den valda genusteorin, blir det tydligare att kunna urskilja maskulinitet utifrån primärmaterial och hur det i så fall påverkar arbetet som peacekeeping strävar efter.

2.3 Metod

Det metodologiska valet för uppsatsens framställande utgår från en klusteranalys, vars syfte är att undersöka ett par nyckelbegrepp, för att sedan se till vilka klusterord som ofta förekommer i samband med de valda begreppen. Genom denna retoriska metod, skapas en möjlighet om att kunna undersöka den terminologi som används. Därmed kan en se till i vilket sammanhang begreppen förekommer och vilken innebörd dessa får i materialet som undersöks.

I en klusteranalys väljs ett antal nyckelbegrepp, för att sedan undersöka vilken betydelse den har för avsändaren i fråga, genom att kartlägga symbolerna och se vilka kluster som finns omkring dem. Syftet är att se hur dessa begrepp associeras med varandra och hur de passar ihop.¹⁵

Anledningen till varför just klusteranalys valts som metod till undersökningen, beror främst på att det är en väldigt lämplig metod för policy-undersökning. Metoden räknar antalet förekomster av de valda nyckeltermerna, för att på så vis kunna peka på hur termerna förekommer och vilken betydelse de får i materialet. I denna undersökning är även genus en viktig utgångspunkt, således kan antal förekomster av genus-relaterade begrepp och förklaringar indikera på hur viktigt ämnet är i policyn.

¹⁴ Herbert, Laura, (2012), s.111

¹⁵ Foss, Sonja K (2004) s.71

En klusteranalys brukar vanligtvis delas in i fyra olika steg:

1. Att välja en artefakt
2. Analysera en artefakt
3. Formulera en forskningsfråga
4. Skriva uppsatsen

För denna metod är det som tidigare nämnt, viktigt att välja ut olika nyckeltermen och se till dess klustertermen som cirkulerar runt begreppet. Detta betyder också att det är av stor vikt att välja nyckelbegrepp som innefattar tillräcklig komplexitet, för att sedan kunna analyseras vidare inom det teoretiska ramverket. Detta kräver även att materialet som ska undersökas, är tillräckligt långt och innehållsrikt.¹⁶

Det första steget i en klusteranalys är att välja olika nyckeltermen utifrån materialet. Antalet termerna brukar inte vara mer än fem-sex stycken och dessa ska väljas utifrån det som verkar viktigt för avsändaren. Eftersom primärmaterialet för arbetet består av en policy och inte ett tal, eller någon annan retorisk form, har termerna valts utifrån hur viktiga de verkar i sammanhanget. Nedan presenteras de nyckeltermerna som undersökningen utgår från:

Nyckeltermerna för undersökningen:

”Human Rights”

”Abuse”

”Gender”

“Exploitation”

”Perpetrator”

Termerna som presenterades ovan, har valts i meningen av att de innefattar en tillräcklig komplexitet för att undersökas och att de även är tydligt kopplade till undersökningens syfte. Nyckeltermerna är även tydligt sammansatta med det teoretiska ramverket, eftersom analysen kommer utgå från en genusteori som syftar mycket till militarism, maskulinitet och internationell politik. Flera av de valda nyckeltermerna går även att

¹⁶ Foss, Sonja K (2004) s.72

koppla samman med ämnet sexuella övergrepp, eftersom det är själva problemet som ska undersökas utifrån en genuskontext.

Med dessa valda nyckeltermerna i beaktning, kan de följaktligen indikera på vilken slags genusimplementering som finns i materialet, genom undersökning av hur ofta de förekommer och framförallt i vilka sammanhang. Det teoretiska perspektivet syftar mycket till att undersöka hur mycket av den internationella politiken som ser till kvinnors erfarenheter men även hur delaktiga de får vara i beslutsfattande på högre nivåer. Förekomsten av genus-relaterade termer kan även indikera på om materialet utgår från en mer maskulin kultur.

Efter att ha framställt nyckeltermerna för undersökningen, blir nästkommande steg att se till vilka klusterord som finns runt dessa nyckeltermerna. Detta görs i form av att granska texten, se hur vardera nyckeltermerna förekommer och vilka ord som cirkulerar runt nyckeltermerna i sammanhanget.¹⁷

Rent praktiskt sett kommer detta utföras genom att läsa policyn i ett pdf-program, som har en god sökfunktion och kan räkna antalet förekomster av varje nyckelbegrepp. Vid varje tillfälle en nyckelterm förekommer, skrivs klusterord i samma mening ned. Olika bindningsord och liknande, har tagits bort eftersom de inte är lika relevanta i en klusterkedja. På så vis blir det också tydligare att utföra själva undersökningen.

Nästa steg i processen består av att skapa ett förhållningssätt, för att på så vis kunna se till specifika mönster av associationer eller kopplingar som framkommit i kartläggandet av kluster, i form av klusterkedjor med ord. I detta skede är det också viktigt att vara uppmärksam på vilka ord som ofta förekommer i samband med nyckeltermerna, eftersom det kan tyda på avsändarens bild av termen. Detta säger också relativt mycket om hur avsändaren tolkar ordet och vilken betydelse det kan ha för policyns terminologi. Genom detta kan det också uppstå olika spänningar i de kluster som undersöks.

Efter kartläggningen av klusterorden som finns runt nyckeltermerna, blir det tydligt gällande vilken terminologi avsändaren använder.¹⁸ Då blir nästa steg att se till vilka kluster-sammanhang som är mest intressanta och därmed kan fungera bra i arbetets analys. Om ett kluster-sammanhang exempelvis verkar ologiskt, eller inte går att förklara blir det också mer intressant att diskutera. Det viktiga är att se till avsändarens mönster och hur frekvent och intensivt vissa begrepp uppkommer. Mönster som förekommer på

¹⁷ Foss, Sonja K (2004) s.72-3

¹⁸ Foss, Sonja K (2004) s.74

detta sätt, kan också avslöja något stort om hur avsändaren har använt sig av terminologin.¹⁹

För att kunna visa olika mönster och sammanhang av nyckeltermerna och klusterorden, kommer olika utdrag att presenteras efter varje klusterkedja. På så vis, blir det tydligare att visa på vilken kontext nyckeltermerna och dess klusterord förekommer i policyn. Omgivningen för nyckeltermerna tyder också väldigt mycket på hur olika nyckeltermerna och ämnen behandlas i policyn.

Om en nyckelterm skulle förekomma i en klusterkedja som tillhört ett annat nyckelbegrepp, får detta också en viss betydelse. Nyckeltermerna är valda utifrån det teoretiska perspektivet, vilket betyder att de i någon mening har en koppling till genusteori. Hur dessa nyckeltermerna interagerar med varandra, kan bli intressant att undersöka utifrån sammanhanget.

En klusteranalys resulterar i att undersöka såväl nyckelbegrepp som dess tillhörande klusterord. På så sätt kan det visa tydligt på hur viktiga olika ämnen är för policyn att ta upp men även att se till om vissa ämnen tycks vara mindre viktigt att nämna i sammanhanget. Hur en förhåller sig till metoden, beror helt på vilka typer av resultat som förväntas åstadkomma och som är intressanta att analysera.

För denna undersökning är det framförallt av stor vikt att undersöka hur genus fungerar i policyn. Av den anledningen är flera av de andra nyckelbegreppen också kopplade till genus. Begreppen ska på så sätt undersökas både hur frekvent de förekommer, men även i vilka sammanhang de omnämns.

2.4 Metodologiska begreppsförklaringar

Klusteranalysen är kanske inte den mest tydliga och mest välanvända vetenskapliga metoden. Det finns några begrepp som är viktiga att förstå, för att sedan kunna begripa hur undersökningen fungerar och vilken betydelse delarna har. Av den anledningen kommer de viktiga begreppen att förklaras nedan, främst för att underlätta terminologin för läsaren.

¹⁹ Foss, Sonja K (2004) s.75

Nyckelterm: De begrepp som ska undersökas utifrån primärmaterialet, som också behöver en förankring i det teoretiska perspektivet för bästa resultat. Vilka termer som används i arbetet, presenterades i avsnittet ovan.

Klusterord: Ord som förekommer i anslutning till nyckeltermerna, främst i samma mening, före eller efter nyckeltermen. Dessa ord beskriver nyckeltermernas sammanhang och får fram dessa betydelse.

Klusterkedja: Kedjan som formas när alla klusterord ställs upp tillsammans. Sorteras lämpligen i alfabetisk ordning, för tydlighetens skull. Dessa kedjor presenteras för att belysa terminologin som förekommer.

Vilken betydelse dessa begrepp och funktioner har, presenteras tydligare i nästkommande avsnitt om hur metoden går till väga. Presentationen av begreppen i detta avsnitt, var däremot nödvändiga att förklaras innan för att läsaren ska bekanta sig med terminologin.

2.5 Språkliga val

Det är viktigt att också förklara anledningen till varför vissa språkliga val har gjorts i detta arbete. Primärmaterialet är skrivet på engelska och av den anledningen ska också nyckeltermerna och klusterorden skrivas ned i metoden och undersökningen på engelska.

Anledningen till detta är främst på grund av att det inte ska göras några slags felöversättningar av orden, eller råka ändra dem på förhand och att de därmed eventuellt kan mista sin innebörd. Enligt min uppfattning är det då bättre att hämta orden utifrån sitt originalspråk i primärmaterialet.

Längre fram i undersökningens avsnitt, kommer däremot ett antal klusterord plockats ut, för att vidare diskutera om det möjligtvis finns ett slags retoriskt mönster i texten. Vid det tillfället kommer nyckeltermerna att översättas till svenska, i den största lexikaliska mån som möjligt. Det är främst av anledningen att nyckeltermerna kommer vara centrala i analysen. Klusterorden behålls däremot på engelska, eftersom de ses mer utifrån sin helhet och i vilken mån de bidrar till sammanhanget.

Ett annat språkligt val som gjorts för denna uppsats, är att låta ”peacekeeping” behållas på engelska, istället för att översättas till svenska. Det är av anledningen att peacekeeping egentligen inte motsvaras av den svenska översättningen – fredsbevarande. Min uppfattning är därav att det kan bli direkt missvisande att använda ordet fredsbeva-

rande i denna text. Även om det kan tyckas skapa ett sämre flyt i texten, anser jag att det är bättre att låta den engelska versionen användas i arbetet.

3 Litteraturöversikt och tidigare forskning

Det finns en del litteratur och tidigare forskning gällande peacekeeping, framförallt med inriktning på maskulinitet och genus. Mycket forskning syftar också till att undersöka hur personen ”peacekeeper” kan vara, som arbetar med dessa typer av operationer. Det finns även en del forskning som undersöker problemet utifrån en juridisk kontext, som både syftar till organisationens helhet men även utifrån medlemsstaters bidragande av militär personal.

Simic diskuterar den militära maskuliniteten inom peacekeeping och menar att den bör fokuseras om, för att minska risken för sexuellt utnyttjande. I artikeln menar Simic att vi också bör ställa mer kritiska frågor gällande ämnet. Bland annat om de anställda är tillräckligt tränade i att känna igen och kämpa mot sexuellt utnyttjande.²⁰ Simic menar även att olika typer av sexuella övergrepp har begåtts av samma typer av gärningsmän, manliga medlemmar av militären, civilpolisen och de civila anställda inom peacekeeping.²¹

Vidare diskuterar Simic även att trots att FN har tillkännagivit problematiken som finns inom organisationen och de sexuella övergreppen, är det svårt för medlemsstater att erkänna att deras nationella soldater har varit delaktiga i dessa problem. Enligt Simic, har det mycket att göra med själva bilden av en soldat, en person offerar sig själv för att försvara de utsatta i samhället, däribland kvinnor och barn, i en miljö som betraktas som farlig.²²

En annan artikel som Simic även skrivit, är mer inriktad på underrepresentationen av kvinnor inom fältet men att efterfrågan ökat starkt under 1990-talet, eftersom rapporter om sexuellt utnyttjande började publiceras vid den tiden. I den artikeln tar även Simic upp problematiken med att FN betraktar kvinnan som ”ett instrument” inom peacekeeping, eftersom hon tycks ha en roingivande och disciplinär inverkan på manliga

²⁰ Simic, Olivera. "Who Should be a Peacekeeper?" *Peace Review* 21, no. 3 (July 2009): 395-402, s.395

²¹ Simic, Olivera, (2009), s.396

²² Simic, Olivera, (2009), s.397

kollegor. Artikeln diskuterar även problematiken med maskulin militärkultur och hur staters olika typer av insikter gällande militärträning, kan ge skada och fel intryck under peacekeeping.²³

Relevant forskning till denna uppsats består även i att se till material som diskuterar den övergripande position som FN besitter. Nguyen diskuterar FN:s legala position och hur organisationen bör stå till svars i de fall där sexuella övergrepp begås av anställda.²⁴ Nguyen diskuterar vidare om att sexuellt utnyttjande är ett stort problem bland peacekeeping personal, på många olika plan.²⁵

För detta arbete är det även relevant att se till den nolltolerans som FN står för och vilken betydelse den eventuellt kan ha, för att motverka sexuella övergrepp. Odello och Burke diskuterar detta i sin artikel. De menar att det borde tryckas tydligare på att det största problemet med sexuella övergrepp, handlar om hur medlemsstaterna effektivt genomför åtal mot inblandad personal.²⁶

Burke har även författat en annan artikel som diskuterar den juridiska komplexiteten i att peacekeepers hamnar i situationer om sexuella övergrepp. Just denna artikel fokuserar även på Centralafrikanska republiken, som fungerar som arbetets ingångspunkt som exempel.²⁷ Burke fokuserar mycket på händelserna runt Anders Kompass och de läckta artiklarna, men även hur själva hanteringen och ställningstagandet mot honom fortlöpte.²⁸

Kronsell har författat en bok, med ett kapitel som tar perspektivet hos kvinnliga soldater om hur normer av hegemonisk maskulinitet, utifrån en kontext av militär praxis. Kronsell utgår från att normer om genus blir tydliga när kvinnor deltar i militären. Kvinnliga soldaters subjektivitet formas gentemot normerna av maskulinitet inom organisationen. Enligt Kronsell är genus och ansett som en organisations-resurs och att sex-

²³ Simic, Olivera. "Does the Presence of Women Really Matter? Towards Combating Male Sexual Violence in Peacekeeping Operations." *International Peacekeeping* (13533312) 17, no. 2 (April 2010): 188-199, s.188-189

²⁴ Nguyen, A.M. "Sexual Exploitation and Abuse on Peacekeeping Operations: Is the United Nations Responsible?." *Journal Of International Peacekeeping* 19, no. 1-2 (January 1, 2015): 142-173, s.144

²⁵ Nguyen, A.M, (2015), s.147

²⁶ Odello, Marco, and Róisín Burke. "Between immunity and impunity: peacekeeping and sexual abuses and violence." *International Journal Of Human Rights* 20, no. 6 (August 2016): 839-853, s.840

²⁷ Burke, Róisín. "Central African Republic Peacekeeper Sexual Crimes, Institutional Failings: Addressing the Accountability Gap." *New Zealand Journal Of Public & International Law* 14, no. 1 (June 2016): 97, s.97

²⁸ Burke, Róisín, (2016), s.99-100

ualitet har en stor roll i förhållande till maskulinitet.²⁹ Kronsell diskuterar även att militären är institutioner som i stort sett har styrts av män, som skapat normer som associeras med en heterosexuell maskulinitet.³⁰

Denna ingångspunkt har en del likheter med arbetets teoretiska utgångspunkt, Cynthia Enloes genusteori, vilket bidrar till teoribildningen inför den analyserande delen av arbetet. Bilden av hur män har haft större tillgång till makthavande på ett högre plan, för de olika teorierna samman.

Som tidigare nämnt, finns det en hel del forskning som berör ämnena peacekeeping och sexuella övergrepp. Det finns även mycket publicerat material som ser problemet utifrån ett genusperspektiv, av den anledningen blir det också svårt att hitta en egen utgångspunkt i ämnet. Mitt bidragande till fältet blir framförallt att fortsätta lyfta frågorna, om sexuella övergrepp och genusimplementeringen i DPKO.

²⁹ Kronsell, Annica. *Gender, sex, and the postnational defense : militarism and peacekeeping*. n.p.: Oxford ; New York : Oxford University Press, 2012, s.43

³⁰ Kronsell, Annica, (2012), s.44

4 Undersökning och analys

Det första steget för undersökningen är, som tidigare nämnt, att välja ut ungefär fem nyckeltermerna att granska i primärmaterialet. Nyckeltermerna är valda utifrån i vilka sammanhang de omnämns och vilken relevans de har för undersökningen. Genom dessa nyckeltermerna kommer vissa mönster synliggöras i avsändarens kommunikation i materialet, till den som sedan läser.

Vid inhämtning av nyckelordens tillhörande klusterord, har även vissa metodologiska beslut tagits. När klusterorden har hämtats ur texten, har de figurerat i samma mening som sina nyckeltermerna. Olika bindningsord eller possessiva pronomen har raderats, eftersom de inte bidrar med någon betydelse i sammanhanget. Dubletter av klusterord har tagits bort ur sina klusterlängor, men kommer få uppmärksamhet senare i undersökningen. Namn på departement inom FN eller officiella handlingar, har inte delats upp i ord och står kvar i fullständig benämning.

Varje nyckelterm kommer även att översättas, med hjälp av lexikon i avseende att få en så korrekt överstämmande definition som möjligt. Detta är även viktigt för att inte tillskriva ordet en specifik värdering eller att göra en felöversättning, som missgynnar undersökningen eller primärmaterialet.

Metoden klusteranalys undersöker nyckeltermerna, för att se till hur de ter sig i olika sammanhang, vilka klusterord som förekommer i samma meningar och även hur ofta termerna omnämns i texten genom att mäta intensitet och frekvens.

I den analytiska delen av arbetet, kommer nyckeltermerna att kopplas samman med genus på ett tydligare sätt. Detta är av anledningen att det teoretiska ramverket ska få större betydelse och skapa ingångsvinklar i analysen. Eftersom uppsatsens teoretiska perspektiv grundas i Cynthia Enloes genusteori, kommer fokus framförallt att vara på militarism och maskulinitet. Herbert skriver på ett ganska liknande sätt i sitt kapitel, vilket gör att den teorin kommer att i viss mån ta plats i analysen.

Det slutgiltiga steget av en klusteranalys, består av att formulera en forskningsfråga, för att sedan skriva uppsatsen. Eftersom klusteranalys används som metod och att arbetet inte är en klusteranalys rakt igen, kommer forskningsfrågan istället att representeras av arbetets frågeställningar.

För att skapa större klartext gällande undersökningens resultat, kommer utdrag att plockas ur primärmaterialet, en mening för varje nyckelterm. Vid tidigare avsnitt har antal förekomster av nyckeltermerna räknats och tillhörande klusterord presenterats. Till den analytiska delen blir det då mer intressant och betydande att se till hur dessa termer beskrivits utifrån sin kontext. Av den anledningen redovisas några utdrag nedan, för att peka på hur nyckeltermerna har förekommit i sammanhanget. För att koppla ihop undersökningens resultat med den teoretiska utgångspunkten, kommer utdragen att ställas gentemot påståenden av Enloe och Herbert, för att göra en tydlig koppling till teori- bildningen.

Nyckeltermerna till undersökning:

“Human Rights”

“Abuse”

“Gender”

“Exploitation”

“Perpetrator”

Nyckelord	Antal förekomster i policy ³¹
Human Rights	45 gånger
Abuse	9 gånger
Gender	7 gånger
Exploitation	2 gånger
Perpetrator	1 gång

Nyckelord – ”Human Rights”

Översättning: Mänskliga rättigheter ³²

Kluster: Ability, Absence, Abuse, Account, Action, Activities, Actors, Address, Advance, Agency, Analyze, Appropriately, Areas, Armed conflict, Armed forces, Assistance, Balance, Become, Between, Capacity, Civilian, Colleagues, Committed, Compe-

³¹ Antal förekomster räknas utifrån policyns helhet. Klusterorden är hämtade och bearbetade ur policyns brödtext, därav har rubriker och fotnoter filterats bort.

³² Human Rights, Nationalencyklopedin, <<http://www.ne.se/ludwig.lub.lu.se/ordb%C3%B6cker/#/sok/norstedts-stora-en-sv?q=human%20rights>>, (hämtad 2017-01-06)

tence, Complicating, Components, Concerned, conduct, Conflict, Consequence, Core, Cornerstone, Department, Developmental, Divided, During, Effective, Effort, Electoral, Ensure, Environment, Ethnic, Everybody, Example, Field, Framework, Freedoms, Fundamental, Fundamental, Gender, Grave, Ground, Guaranteed, Helping, Highest, Human Rights abuses, Human rights law, Humanitarian, Implementation, Implications, Institutions, Integral, Integrated, Integration, International, Investigate, Key factor, Large-scale, Limits, Lives, Local, Local culture, Mandates, Military, Minority, Missions, Modern, Monitoring, Multi-dimensional, National, National laws, Normative, Occur, Operation, Order, Oversight, Peacekeeping operations, People, Perpetrators, Personnel, Perspectives, Planning, Police, Political, Prepared, Private, Professional, Programs, Promote, Protect, Provide, Public, Re-establish, Recognize, Reconciliation, Regional, Relevant, Religious, Respect, Respond, Rule of law, Secure, Security, Situation, Society, Stable, Staffed, Standards, State, Strengthen, Strive, Struck, Sustainability, TAM, Tasks, The Universal Declaration, United Nations, Universal, Violate, Violations, Violent, Women.

”Mänskliga rättigheter” är en mycket vanlig och förekommande term i policyn. Nyckeltermen förekommer ofta i sammanhang där det handlar om att säkra olika områden genom peacekeeping, så att alla människor ska kunna få möjlighet att åtnjuta sina rättigheter. Detta är förstås också en väldigt generell term i sammanhanget, vilket gör att den också blir mycket vanligt förekommande i policyn.

Begreppet kan ses som väldigt viktigt och centralt för peacekeeping. ”Mänskliga rättigheter” omnämns också i sammanhang av att benämna historien om både FN men även om uppstarten till peacekeeping som arbetsätt inom organisationen.

Klusterorden som förekommer i denna term är också ganska generella. Många av orden syftar framförallt till terminologi som kopplas till FN-stadgan och principiella punkter som organisationen står för. Mycket av klusterorden handlar om att hjälpa, respektera rättigheter och olika typer av övergrepp.

Under denna nyckelterm förekommer också andra nyckelterm, vilket förmodligen beror på att ”mänskliga rättigheter” är en så pass övergripande term i policyn. Vid just denna nyckelterm, förekommer både ”övergrepp”, ”genus” och ”förövare”, vilket i någon bemärkelse är positivt att omnämna i sammanhanget.

Utdrag: ”human rights”/”mänskliga rättigheter”

” United Nations peacekeeping operations should be conducted in full respect of human rights and should seek to advance human rights through the implementation of their mandates ” ³³

Att de mänskliga rättigheterna ska respekteras under peacekeeping operationer, är en självklarhet eftersom DPKO är ett departement som står under FN och organisationens värderingar. Däremot är sexuellt utnyttjande inom peacekeeping ett förekommande problem som skett vid flertalet tillfällen. Genom detta citat går det även att återkoppla till den problematisering som Herbert presenterar, om att de anställda trots allt fortfarande är alltför dåligt informerade inom ämnet. Dessutom menar Herbert att peacekeepers underminerar FN:s roll som en global standard, om dess anställda blir förövare av mänskliga rättigheter. Att underminera organisationens moral och standard, skapar också i en större förlängning breda problem gällande förtroende, vilket är mycket skadligt inför framtiden.

Utdraget pekar även på att de anställda ska avancera de mänskliga rättigheterna på plats, för att bygga ut dess betydelse i länder där missioner pågår. I något avseende kan det tyckas vara missvisande, med tanke på det tidigare utdraget, om att genus ses som en friktionsbyggare. Även om världens värderingar behöver tas i beaktning, kan det också tyckas vara minst lika viktigt att arbeta för att skapa något slags eftermål, som har en positiv inverkan på utvecklingen för mänskliga rättigheter.

Nyckelord – “Abuse”

Översättning: [Sexuellt] Övergrepp ³⁴

Kluster: Able, Abuses, Accountable, Achieve, Action, Address, Appropriately, Armed conflict, Become, Civilian, Commit, Competence, Complicating, Conflict, Consequence, Core, Divided, During, Efforts, Ensure, Ethnic, Exploitation, Forms, Further, Grave, Human Rights, Limits, Mandate, Mandatory, Military, Misconduct, Modern, Must, National, Occur, Ongoing, Peace operations, Peacekeeping, Perpetrators, Personnel, Police, Prepared, Protection, Receive, Recognize, Reconciliation, Regional, Reli-

³³ UN Department of Peacekeeping Operations (DPKO), United Nations Peacekeeping Operations: Principles and Guidelines, March 2008, available at: <http://www.refworld.org/docid/484559592.html> [accessed 17 November 2016] s.14

³⁴ Abuse, Nationalencyklopedin, < <http://www.ne.se.ludwig.lub.lu.se/ordb%C3%B6cker/#/sok/norstedts-stora-en-sv?q=abuse> > (hämtad 2017-01-06)

gious, Respond, Rotate, Serious, Sexual, Should, Society, Strive, Training, Troops, Violation, Worst, Zero tolerance

Nyckeltermen ”övergrepp”, förekommer oftast i sammanhang av att beskriva vilka kompetenser som förväntas av en anställd inom peacekeeping. Det handlar om obligatorisk träning för de anställda, för att medarbetare ska kunna känna igen olika typer av ”övergrepp”, framförallt i avseende av att de själva absolut inte ska utöva någon form av det.

Policyn behandlar också nyckeltermen i förlängning av att dess utövande, ofta uppstår just i pågående konflikter. Den tränings som policyn belyser, beskrivs däremot inte detaljerat, men den finns till främst på grund av att olika trupper roterar geografisk placering i arbetet.

Klusterorden som förekommer i samband med nyckeltermen, syftar främst till att uppmärksamma om att personalen måste känna igen övergrepp och kunna agera i rätt mån för att motarbeta det. Den obligatoriska träningen för de anställda, figurerar också ganska centralt inom klusterkedjan.

Utdrag: ”abuse”/”övergrepp”

”They must be able to recognize human rights violations or abuse, and be prepared to respond appropriately within the limits of their mandate and their competence.”³⁵

Denna nyckelterm förekom vid nio tillfällen, där den ofta omnämndes i sammanhang av att de anställda måste undvika att utföra övergrepp och att övergrepp är något som oftast förekommer i samband med konflikter. Något som bör uppmärksammas är att de anställda uppmanas att svara på ett lämpligt sätt inom sitt mandat och sin kompetens, men vad det innebär förklaras inte vid något ställe i policyn. Vad kan betraktas som lämpligt, utifrån denna kontext?

Genom att se detta ur Enloes perspektiv, kan det eventuellt uppstå orosmoln gällande vad som kan ses lämpligt eller inte. En kvinnas erfarenheter av övergrepp, kanske inte har tagits på lika stort allvar och har därmed inte tagits in i det som kan betraktas

³⁵ UN Department of Peacekeeping Operations (DPKO), United Nations Peacekeeping Operations: Principles and Guidelines, March 2008, available at: <http://www.refworld.org/docid/484559592.html> [accessed 17 November 2016] s.15

som ett ”lämpligt” svar i denna kontext. Vad som också betraktas som ett lämpligt svar, skrivs inte heller ut på ett särskilt tydligt sätt. I den meningen går det även att återigen koppla till Herberts problematisering om ett illa informerande. Om det inte uttrycks explicit vad som förväntas vara ett lämpligt svar, blir utfallen förmodligen helt olika, beroende på vilken bakgrund och träning den anställde har.

Nyckelord – “Gender”

Översättning: Genus³⁶

Kluster: Account, Actors, Address, Balance, Behavior, Between, Considerations, Country, Create, Cultural, Customs, Developmental, Different, Drinking, Efforts, Employment, Ensure, Friction, Gambling, Gender roles, Host, Human Rights, Impacts, Impartiality, Inappropriate, Inclusiveness, Inequalities, Mission, Mixing, National, Non-traditional, Norms, Partnership, Perspectives, Representation, Social, Socialization, Staff, Struck, Taken, Targeted, Women

”Genus” är en viktig nyckelterm för hela arbetet, eftersom den teoretiska utgångspunkten är ett genusperspektiv. Nyckeltermen ”genus”, förekommer i vissa sammanhang om att benämna en ojämlikhet och ett arbete som strävar mot mer jämlikhet. I andra sammanhang benämns genus som en potentiell friktionsfaktor, bland annat gällande kvinnlig anställning och könsroller. På grund av att det är många olika aktörer inblandade, med såväl olika nationaliteter som kulturer inblandade, kan det skapa en eventuell friktion mellan de inblandade.

Något anmärkningsvärt är däremot att ”genus” inte beskrivs i förhållande till en civil befolkning, i ett område där en operation pågår. Det finns inget ställe som egentligen uttrycker ett större skydd mot den civila befolkningen, eller en särskild fokusering om hur arbetet mot en mer utvecklad jämställdhet ska uppstå.

Gällande terminologin och klusterorden, förekommer ofta kluster om att belysa olika sedvänjor som eventuellt skapar friktion. Andra klusterord handlar även om att det finns ojämlikheter men att ett arbete ska tillämpas, där allt fler ska vara inkluderade. Vid

³⁶ Gender, Nationalencyklopedin, < <http://www.ne.se.ludwig.lub.lu.se/ordb%C3%B6cker/#/sok/norstedts-stora-en-sv?q=gender>> (hämtad 2017-01-06)

några tillfällen förekommer det också att fler kvinnor bör representera peacekeeping utåt. Huvudfokusering är däremot att det finns olika föreställningar om genus.

Utdrag: ”gender”/”genus”

”Social impacts such as different cultural norms of mission staff and host country customs may create friction (e.g.: employment of women in nontraditional gender roles, mixing and socialization amongst genders, drinking, gambling, inappropriate behaviour, etc.).”³⁷

Detta utdrag, kan i vissa avseenden kopplas samman med Enloes problematisering om att kvinnor och deras erfarenheter sorteras in i annorlunda fack i jämförelse med männen. Utdraget präglas även av en viss indikation av maskulinitet, eftersom det tenderar att göra kvinnor osynliga. I någon mening så låter utdraget likställa en kvinnas anställning, socialisering könen emellan och könsroller, ingå under samma kategori som alkohol, spelande och olämpligt beteende.

Egentligen kanske dessa innehåll bör ses som vitt skilda, eftersom anställning i egenskap av sitt kön och olämpligt beteende inte riktigt hör ihop. I den meningen finns det en antydning om att kvinnors anställning hamnar i skymundan och blir osynligt, eftersom det överspelas av olämpligt beteende under missioner på grund av olika kulturella uppfattningar. Detta utdrag är hämtat ur en kontext av att olika föreställningar av sociala företeelser eventuellt kan skapa friktion mellan olika nationaliteter och kulturer. Som tidigare nämnt, står FN för en slags global standard, vilket betyder att organisationen också kanske borde problematisera de normer som inte skapar en jämlikhet mellan kön, trots lokala seder i värdlandet.

Nyckelord – “Exploitation”

Översättning: Utnyttjande³⁸

³⁷ UN Department of Peacekeeping Operations (DPKO), United Nations Peacekeeping Operations: Principles and Guidelines, March 2008, available at: <http://www.refworld.org/docid/484559592.html> [accessed 17 November 2016] s.82

³⁸ Exploitation, Nationalencyklopedin, <<http://www.ne.se/ludwig.lub.lu.se/ordb%C3%B6cker/#/sok/norstedts-stora-en-sv?q=exploitation>> (hämtad 2017-01-06)

Kluster: Abuse, Civilian, Forms, Mandatory, Military, Misconduct, Ongoing, Peace operations, Personnel, Police, Receive, Rotate, Serious, Sexual, Training, Troops, Zero tolerance

Nyckeltermen ”utnyttjande”, förekommer i sammanhang där uppförande och regler för personal presenteras. Vid de få ställen där nyckeltermen förekommer, gör policyn det tydligt att alla anställda ska genomgå obligatorisk träning och att de absolut inte får utföra någon form av utnyttjande. Termen omnämns även som en del av nolltoleransen som FN står för.

När termen omnämns i texten, finns det inte heller några riktlinjer om hur den som utnyttjar, bör ställas till svars för sina handlingar. Generellt sätt, får ”utnyttjande” inte ens särskilt stor plats i policyn, trots att den fungerar som vägledning för anställda.

Klusterorden som förekommer i sammanhanget, syftar främst till de olika typer av medarbetare som finns inom peacekeeping. Även den obligatoriska träningen är central för nyckeltermen ”utnyttjande”. Vid detta ställe omnämns också nolltoleransen, men den är inte uttryckt i någon större utsträckning.

Utdrag: ”exploitation”/”utnyttjande”

”Civilian, police and military personnel should receive mandatory training on sexual exploitation and abuse; and this training should be ongoing, as troops rotate in and out of peace operations.”

Denna nyckelterm förekommer enbart vid två ställen i policyn, där termen enbart syftar till att påpeka att de anställda måste delta i obligatorisk träning mot sexuellt utnyttjande.

Utdraget som inte redovisas här, förklarade att de anställda måste arbeta i enlighet med nolltoleransen. Utifrån Enloes teori, kan detta indikera på att det finns en problematisering om att inte policyn tagit hänsyn till tidigare händelser, mer utskrivna åtgärder eller att ta kvinnors erfarenheter i beaktning.

De som styr på toppen är oftast män, eftersom kvinnor har det svårare att ta plats i den internationella politiken. Enloe menar att även den internationella politiken är dominerad av en maskulin kultur, vilket gör att kvinnor inte får ta samma plats. Vid förekomsten av denna nyckelterm, kan det därför också betraktas som nödvändigt att se till kvinnors perspektiv, eftersom de oftast är de mest utsatta.

Nyckelord – “Perpetrator”

Översättning: Förövare³⁹

Kluster: Become, Ensure, Human Rights abuses, Peacekeeping, Perpetrators, Personnel, Should, Strive

Nyckeltermen ”förövare”, förekommer enbart vid ett ställe i policyn. I det stycket står det att en anställd måste försäkra om att hen inte blir en förövare och utför kränkningar av mänskliga rättigheter.

Eftersom ”förövare” bara tagits ur den enda meningen där det förekom, blir det också väldigt få klusterord runt begreppet. Precis efter stycket står det även att den anställda som på något sätt utnyttjar eller kränker mänskliga rättigheter, ska stå till svars för sina handlingar. Men vad detta innebär, förklaras inte vidare. Det finns inga tydliga specificeringar om vilka de rättsliga påföljderna blir, i fall där detta händer.

Klusterorden för denna nyckelterm, handlar framförallt om att anställda ska undvika att bli ”förövare”. Eftersom termen bara förekom vid ett ställe, blev det väldigt få klusterord. Däremot är det anmärkningsvärt att termen inte omnämns vid flera tillfällen, vilket också går att koppla samman och analysera med ett genusperspektiv.

Utdrag: “perpetrator”/”förövare”

”Peacekeeping personnel should strive to ensure that they do not become perpetrators of human rights abuses.”⁴⁰

Utdraget speglas utifrån kontexten av att DPKO följer FN:s nolltolerans policy om sexuellt utnyttjande. Däremot är detta också det enda ställe i texten som behandlar begreppet förövare, vilket tyder på att det kan finnas en bristfällig och tydlig informering för de anställda inom peacekeeping. Detta går även tydligt ihop med Herberts teoribildning, om att FN tillsätter olika kommittéer och skapar nya policyer, däribland nolltoleransen, för att utrota sexuellt utnyttjande. Som ett svar på att händelserna som förekommer under peacekeeping.

³⁹ Perpetrator, Nationencyklopedin, <<http://www.ne.se.ludwig.lub.lu.se/ordb%C3%B6cker/#/sok/norstedts-stora-en-sv?q=perpetrator>> (hämtad 2017-01-06)

⁴⁰ UN Department of Peacekeeping Operations (DPKO), United Nations Peacekeeping Operations: Principles and Guidelines, March 2008, available at: <http://www.refworld.org/docid/484559592.html> [accessed 17 November 2016] s.15

Däremot kan det tyckas vara problematiskt att detta är det enda som skrivs om just förövare. Om det istället funnits ett avsnitt som förklarar juridiska påföljder och mer innehållsrik information, så kanske det skulle ske en minskning av sexuellt utnyttjande. Även om nolltoleranspolicyn finns och är etablerad, så skadar det förmodligen inte att tillskriva policyn mer info och uppmaningar om att de anställda inte ska bli förövare. Policyn som analyserats är just vägledning och regler för anställda inom peacekeeping, ett inte tillräckligt informerande, kan mynna ut i att de misslyckas med att skapa en trygg miljö under sina missioner.

Dessa olika utdrag ur texten presenteras i avseendet att belysa i vilken kontext nyckeltermerna kan förekomma i policyn. Eftersom intensitet och frekvens redan räknats i undersökningen, fungerar det som ett förtydligande och exempel av policyns innehåll. Klusterorden representerar i vilka sammanhang som nyckeltermerna förekom, vilket också visade på hur policyn hanterade de olika termerna. Terminologin blir desto tydligare gällande förekomsten av ord, eftersom det belyser vilka ämnen som är mest viktiga. I detta sammanhang finns det faktorer som indikerar på att vissa av de valda nyckeltermerna, kanske inte var så viktiga att omnämna i policyn.

Det som framkommer väldigt tydligt i policyn är att stora delar handlar om den historia som lett till att peacekeeping har instiftats, som ett arbetssätt för att skapa säkerhet i konfliktdrabbade områden i världen. Det fokuseras mycket på bakgrunden till detta och framförallt med stark förankring till de mänskliga rättigheterna. Självklart är historien relevant för policyns framställande, men samtidigt borde det kanske varit viktigare att framhäva de problem som finns inom peacekeeping.

Något anmärkningsvärt är däremot att policyn förhåller sig på ett väldigt icke-självkritiskt sätt gällande personals beteende och förväntningarna på dem. Även om policyn påpekar att en anställd absolut inte får utöva utnyttjande eller bli en förövare, får detta väldigt lite plats och uppmärksamhet i texten. Sexuellt utnyttjande som begås av peacekeeping personal, har skett vid flera tillfällen, vilket pekar på att det faktiskt borde tyda på att det krävs en mer uttalad och strikt procedur gällande rättsliga påföljder.

Just i denna undersökning har framförallt frekvensen av nyckelterm, kommit att bli det mest konkreta resultatet om policyns genusimplementering. Att både ”förövare” och ”utnyttjande” förekom på så få ställen, pekar på att tidigare sexuella övergrepp inom peacekeeping inte tagits på tillräckligt stort allvar. I det avseendet kanske det inte

är tillräckligt att enbart tillägga olika resolutioner och handlingar. Det kanske snarare handlar om att policyn, själva arbetsdokumentet, bör omarbetas i en större utsträckning.

5 Resultat, slutsats och diskussion

5.1 Resultat

Undersökningens resultat pekar på att genus inte är ett förekommande tema inom policyn. Av nyckeltermerna genus, utnyttjande, övergrepp och förövare, var det ingen av dessa termer som förekom vid ens tio tillfällen. Mänskliga rättigheter var den enda term som förekom vid många tillfällen, förmodligen på grund av att det är ett väldigt övergripande begrepp för tematiken inom policyn.

Resultaten visar på att det inte finns en tydlig genusimplementering inom policyn, även fast policyn främst syftar till att ge vägledning till de anställda. Detta resultat går också i viss mån att länka samman med samtliga teoretiker, som tagits i beaktning under arbetets process. Herbert, menar att medarbetare inom FN och peacekeeping fortfarande får en alltför bristfällig information, vilket kan tyda på att det finns stora problem om att policyn inte berör genus tillräckligt mycket. Enloes utgångspunkt är, som tidigare nämnt, baserad på en teori om att kvinnor och feminism, inte påverkar den internationella politiken. Återigen kan detta då kopplas samman med att kvinnans erfarenheter inte tas på lika stort allvar, i dessa sammanhang.

Trots detta, så bör utgångspunkten i alla fall vara att genus är en viktig komponent för peacekeeping, i synnerlighet eftersom många andra policyer, tilläggsprotokoll och resolutioner syftar till att kvinnor ska skyddas på ett bättre sätt, men även i avseende om att de ska få en större plats i beslutsfattning och utveckling av peacekeeping.

5.2 Slutsats

Efter att undersökningens och analysens resultat presenterats i avsnittet ovan, går det även att peka på några slutsatser som arbetet kommit fram till. Framförallt har det visat sig, att policyn inte har en tydlig och utarbetad genusimplementering. Visserligen diskuteras genus som en potentiell friktionsfaktor, eftersom värdländer och anställda peacekeepers från olika medlemsländer, kan ha olika sociala föreställningar av könsroller. Däremot finns det inte mycket information i policyn som indikerar på ett speciellt förhållningssätt om genus i förhållande till lokalbefolkning eller ”själva arbetet”. Förekomsten och intensiteten av olika genus-relaterade begrepp, som använts i undersökningen, visar starkt på att genus faktiskt inte är ett förekommande ämne i det material som ligger till grund för de anställdas vägledning.

Vad detta möjligtvis kan bero på, finns det många potentiella faktorer bakom. Trots det resultat som presenterats tidigare, har FN och dess departement många andra policyer, resolutioner och tilläggsprotokoll, som har en bredare omfattning gällande skydd av kvinnor och ett arbete som motverkar sexuella övergrepp. Trots detta, borde det rimligen finnas en bredare förklaring i DPKO:s policy, eftersom genus och dess hantering tåls nämnas så många gånger som möjligt. Framförallt eftersom sexuella övergrepp inom peacekeeping, är ett återkommande och väldigt omfattande problem för organisationen. På så sätt kan också genus ses som en viktig del av arbetet inom peacekeeping.

Trots att det finns en nolltolerans mot sexuella övergrepp och sexuellt våld inom organisationen, är det anmärkningsvärt att genus inte framkommer tydligare i DPKO:s policy. Eftersom det handlar om ett återkommande problem, finns det också indikationer på att genusimplementering är en viktig faktor inom peacekeeping. Detta gäller såväl information för att skapa en god stämning mellan medarbetare, men även för att skapa en större trygghet hos lokalbefolkningen i värdlandet.

5.3 Diskussion

För att knyta samman arbetet mot slutet, kommer frågeställningarna att tas upp igen. Arbetets frågeställningar utgick från: Hur förekommer genus i policyn? Vilken roll spelar genus inom peacekeeping? Efter undersökningens framställande, förekom det tydligt att termen ”genus” och andra genusrelaterade termer, inte förekom vid många ställen. Det som även framkom tydligt, var att sammanhangen av de genusrelaterade termerna,

ofta var väldigt innehållsfattig. Den första frågeställningen, kan därmed besvaras på så vis att genus förekommer på ett bristfälligt förhållningssätt. Att genus inte var en viktig del av policyn, kan också tyckas vara missvisande för de anställda. Som tidigare nämnt, var Herbert inne på att det finns en problematik i att de anställda inte är tillräckligt informerade.

Den andra frågeställningen, kan ses mer tydligt utifrån uppsatsens teoretiska perspektiv. Genus har en stor betydelse, framförallt i avseende av att FN och dess departement är föregångare inom den globala standarden. Följaktligen är det viktigt att organisationen axlar sitt ansvar och står starkt för sina värderingar inom genus, för att också efterlämna ett mer normkritiskt och öppensinnat samhälle, när en peacekeeping operation är över. Även om det förstås är viktigt att se till lokala seder i ett värdland, kan det betraktas som minst lika viktigt att efterlämna ett mer utvecklat samhälle. Detta går även att koppla samman med uppsatsens teoretiska utgångspunkt, med Enloes genusteori. Att ta hänsyn till kvinnors olika erfarenheter, skulle förmodligen ge en mer rättvis bild av hur världen egentligen ser ut.

Resultaten som framgick i undersökningen, kan tyda på att det finns någon form av maskulinitet i policyn, eftersom den så sällan tog kvinnors erfarenheter på ett större allvar. Problematiken med sexuella övergrepp, kan också länkas samman med olika artiklar som presenterats i översikten. Simic hade en utgångspunkt som dels grundades på att det är svårt för medlemsstater att erkänna sina nationella soldater som förövare. Dessutom påpekar Simic att stater har olika typer av militär träning, vilket kan påverka den arbetslinje som peacekeeping följer, eftersom soldaterna har olika bakgrunder inom militären.

Vid arbetets början, var mina förväntningar att policy-materialet skulle ha en mycket utarbetad och framförallt tydlig genusimplementering. Vid en närmre undersökning av materialet, har det visat sig att så inte är fallet. På det sätt som genus förekommer i policyn, tyder på att det finns brister dels mellan hur medarbetare bör uppföra sig mot varandra, men även i förhållande till de lokala invånarna under missioner. På grund av detta resultat, har även fler tankebanor satts igång, framförallt angående anledningen till varför genusimplementeringen inte tycks vara särskilt prioriterad i policyn. Det var åtta år sedan policyn publicerades, genusvetenskapen har förstås utvecklats sedan dess. Samtidigt är FN ofta en föregångare inom många aspekter gällande utveckling, vilket tyder på att genus trots allt borde ha figurerat viktigare inom DPKO och dess genusfrågor inom peacekeeping.

Det mest konkreta som uppstått i samband med undersökningen, är att policyn inte är särskilt informationsrik gällande sexuella övergrepp. De genusrelaterade nyckeltermerna som undersöktes, förekom inte vid många ställen och förklarades inte särskilt explicit. Att inte låta policyn diskutera juridiska påföljder för en förövare, eller att noggrannare benämna sexuellt utnyttjande kan tyda på att förhållningssättet inte fungerar och att det därför fortfarande förekommer sexuella övergrepp. Det kunde också ha betraktats som ett framsteg, ifall policyn tog upp tidigare händelser och om förhållningssättet var lite mer självkritiskt gällande sexuella övergrepp.

Förvisso har detta arbete också behövt göra en del begränsningar. Till en början var arbetet ämnat till att se till den organisations-struktur som finns inom FN med fokusering på makt. Begränsningar gjordes även i avseende av exempel på fall av sexuellt utnyttjande, den första utarbetningen var mer syftad till Centralafrikanska republiken och händelsernas eftermäle med läckta rapporter och hur organisationen ställde sig till situationen.

Det jag inte lyckats visa med min uppsats är framförallt visa konsekvenser som uppstår i samband med dålig genusimplementering i policyn. Däremot är det också svårt för mig att bedöma, eftersom jag själv inte arbetar inom området och att jag inte har tydliga belägg om på vilka sätt detta skadar operationerna. Något som också hade varit intressant att visa tydligare på, vore att gå in djupare på andra typer av arbets-dokument som ligger till grund för de anställda, för att jämföra tillsammans med policyn.

Frågorna som i dagsläget återstår, rör framförallt huruvida framtiden ser ut inom peacekeeping, främst gällande arbetet av genusimplementering. Kommer policyn att förbättras inom en snar framtid? Kan fler kvinnliga medarbetare på fältet skapa skillnad? Vid nästa eventuella händelse av sexuellt utnyttjande, enbart att mynna ut i fler policier och kommittéer?

Det som hade varit intressant att undersöka vidare, handlar främst om de banor som Simic diskuterar i sin artikel, om kvinnlig närvaro gör någon skillnad inom peacekeeping. Trots att resolution 1325 antogs år 2000, tycks det fortfarande vara ett förekommande problem med sexuella övergrepp.

Mitt bidrag till fältet, gäller främst att se utifrån problematiken inom policyn och att det säger en hel del om peacekeeping-arbetet, att det inte finns ett särskilt etablerat arbete med genus. Som tidigare nämnt finns det mycket publicerat material om peacekeeping.

Genom min undersökning, framkom det främst att genus inte var ett utav de viktiga ämnena att ta upp i policyn. Historien bakom peacekeeping, avtal med nationella aktörer samt andra ämnen tycktes spela en större roll i policyn. Min undersökning visade, att vi nu kan förstå att genus inte är ett förekommande ämne som behandlas i policyn, trots att det fungerar som ett viktigt dokument för de anställda. Regler och riktlinjer, bör ha genomsträvs mer av ett genustänk, både för de anställdas skull men även för lokalbefolkningen i missioner.

På ett indirekt plan, har min undersökning en samhällsrelevans eftersom den belyser ämnet genus utifrån en kontext av ett arbete som är en mycket viktig del för FN. Konsekvenserna efter dessa situationer, mynnar ut i att tillsätta fler kommittéer och policyer för att utrota sexuellt utnyttjande, snarare än att skapa ett nytt brett dokument med riktlinjer och regler som har en tydligare genusimplementering. Konsekvenserna blir otroligt stora när dessa fall händer, det skadar både organisationen men framförallt inblandade offer.

Fler undersökningar borde göras om peacekeeping i förhållande till genus, eftersom FN utvecklar en global standard och är en föregångare för många länder. Det finns redan många undersökningar som behandlar ämnet peacekeeping i kontext till sexuella övergrepp, men eftersom det fortfarande är ett förekommande problem, bör ännu fler undersökningar göras inom ämnet.

6 Sammanfattning

Sammanfattningsvis har denna uppsats behandlat ämnena genus och sexuellt utnyttjande, utifrån ett genusperspektiv. Syftet var att se till hur genusimplementering framgick i DPKO:s policy, om regler och vägledning för dess personal. Undersökningen gjordes i form av en klusteranalys, som såg till att räkna förekomsten av genusrelaterade begrepp och i vilka sammanhang de förekom. Detta gjordes genom att ställa upp tillhörande klusterord i en kedja till varje nyckelterm, men även genom att hämta utdrag ur policyn för att hänvisa till i vilka sammanhang nyckeltermerna förekom. Undersökningen och analysens resultat, pekade på att genus inte var ett förekommande tema inom policyn. Genus förekom främst i en kontext av att belysa hur olika aktörer interagerar under samarbeten inom peacekeeping.

Vidare analyserades resultaten utifrån ett genusperspektiv, med fokusering på att kvinnor inte kan delta i den internationella politiken på samma premisser som män och även att det kan indikera på en viss maskulinitet inom både internationell politik och militären. Genom hämtade utdrag från arbetets primärmaterial, framgick det också att det möjligtvis kan finnas en viss maskulinitet som präglar policyn. Förekomsten av genusrelaterade begrepp pekade på att det inte tycktes vara viktigt för avsändare, att skapa en större omfattning som gällde hänsyn till genus och även ett tydligare skydd av utsatta samhällsgrupper. Utdragen som presenterades, visade även på att genus är ett tema som hamnat i skymundan.

Avslutningsvis har detta arbete haft i syfte att undersöka genusimplementeringen i DPKO:s policy för vägledning och regler. Undersökningen gjordes i form av en klusteranalys och det teoretiska perspektivet utgick från en genusteori. Resultatet visar på att det inte finns en tydlig genusimplementering i policyn.

Referenslista

Böcker & artiklar

Burke, Róisín. "Central African Republic Peacekeeper Sexual Crimes, Institutional Failings: Addressing the Accountability Gap." *New Zealand Journal Of Public & International Law* 14, no. 1 (June 2016): 97. *Publisher Provided Full Text Searching File*, EBSCOhost (accessed November 16, 2016).

Enloe, Cynthia H. *Bananas, beaches and bases : making feminist sense of internationalpolitics*. n.p.: Berkeley, Calif. : University of California Press, 2000, 2000. Library catalogue (Lovisa), EBSCOhost (accessed December 8, 2016).

Foss, Sonja K. *Rhetorical criticism : exploration & practice*. n.p.: Long Grove, Ill. : Waveland Press, cop. 2004, 2004. Library catalogue (Lovisa), EBSCOhost (accessed November 29, 2016)

Kronsell, Annica & Svedberg, Erika (red.), *Making gender, making war: violence, military and peacekeeping practices*, Routledge, New York, 2012

Kronsell, Annica. *Gender, sex, and the postnational defense : militarism and peacekeeping*. n.p.: Oxford ; New York : Oxford University Press, 2012, 2012. Library catalogue (Lovisa), EBSCOhost (accessed December 26, 2016).

Nguyen, A.M. "Sexual Exploitation and Abuse on Peacekeeping Operations: Is the United Nations Responsible?." *Journal Of International Peacekeeping* 19, no. 1-2 (January 1, 2015): 142-173. *Scopus®*, EBSCOhost (accessed November 16, 2016).

Odello, Marco, and Róisín Burke. "Between immunity and impunity: peacekeeping and sexual abuses and violence." *International Journal Of Human Rights* 20, no. 6 (August

2016): 839-853. *Political Science Complete*, EBSCOhost (accessed November 16, 2016).

Simic, Olivera. "Who Should be a Peacekeeper?." *Peace Review* 21, no. 3 (July 2009): 395-402. *Academic Search Complete*, EBSCOhost (accessed November 16, 2016).

Simic, Olivera. "Does the Presence of Women Really Matter? Towards Combating Male Sexual Violence in Peacekeeping Operations." *International Peacekeeping* (13533312) 17, no. 2 (April 2010): 188-199. *Academic Search Complete*, EBSCOhost (accessed December 19, 2016).

Officiella dokument

UN Department of Peacekeeping Operations (DPKO), *United Nations Peacekeeping Operations: Principles and Guidelines*, March 2008, available at: <http://www.refworld.org/docid/484559592.html> [accessed 17 November 2016]

United Nations, *Taking Action on Sexual Exploitation and Abuse by Peacekeepers*, 17 December 2015, available at: <http://www.refworld.org/docid/568d16eb4.html> [accessed 27 December 2016]

UN Security Council, *Security Council resolution 1325 (2000) [on women and peace and security]*, 31 October 2000, S/RES/1325 (2000), available at: <http://www.refworld.org/docid/3b00f4672e.html> [accessed 30 December 2016]

UN General Assembly, *Special measures for protection from sexual exploitation and sexual abuse : Report of the Secretary-General*, 13 February 2015, A/69/779, available at: <http://www.refworld.org/docid/5506924c4.html> [accessed 30 December 2016]

Rapporter

Human Rights Watch, *Central African Republic: Rape by Peacekeepers*, 4 February 2016, available at: <http://www.refworld.org/docid/56b459b64.html> [accessed 5 January 2017]

Övriga källor

